

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за оповестяване на
счетоводната политика на
МБАЛ "Д-р Стамен Илиев"
АД за 2022 г.

I. Общи положения

1.1 Правен статут

МБАЛ "Д-р Стамен Илиев" АД е регистрирано в Р България със седалище гр. Монтана и адрес на управление: ул. „Сирма войвода“ № 4.

Дружеството е регистрирано в ТД на НАП – Монтана.

1.2 Собственост и управление

МБАЛ „Д-р Стамен Илиев“ АД е дружество с 94,65 % държавно участие с принципал Министерство на здравеопазването и 5,35 % общинско участие.

МБАЛ „Д-р Стамен Илиев“ АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от 3/три/ членове. Дружеството се управлява и представлява от Изпълнителен директор – д-р Тодор Тодоров, на основание договор за възлагане на управление от 06.06.2014 г. , от 15.12.2016 г. и действащ нов от 11.12.2019 г.

Акционерен капитал : 11 943 880 лева

Разпределен е в 1 149 388 (Един милион сто четиридесет и девет хиляди триста осемдесет и осем) броя поименни акции с номинална стойност 10 лева всяка една.

Към 31.12.2022 г. общият брой на персонала по щатно разписание в дружеството е 580 служители, а средно-списъчен брой на персонала е 529 служители, от тях на непълно работно време 60 служители.

Към датата на съставяне на Годишния счетоводен отчет не са извършвани промени в правния статут , и няма промяна в капитала на дружеството, който е в размер на 11 943 880 лева.

1.3. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството за отчетния период включва следните видове операции и сделки:

Осъществяване на болнична помощ в областта на вътрешни болести, хирургия, родилна помощ, урология, неврология, очни болести, УНГ, психиатрия, физиотерапия и рехабилитация, образна диагностика, хемодиализа, интензивно лечение и диспансерна дейност.

II. Значими счетоводни политики

2.1. База за изготвяне на годишните финансови отчети

Настоящият финансов отчет на дружеството е изготвен в съответствие с изискванията на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия. Дружеството води своето текущо счетоводно отчитане в съответствие с изискванията на българското търговско и счетоводно законодателство в националната парична единица на България – български лев (BGN).

2.2. Промени в базата за изготвяне на финансовия отчет

Няма промяна в база за изготвяне на финансовия отчет.

2.3 Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

При изготвянето на настоящия отчет дружеството не е приело политика за промяна на формата на финансовия отчет, чрез включване и обединяване на определени статии в Баланса и Отчета за приходи и разходи в сравнение с изготвения към 31.12.2019 г. годишен финансов отчет, с цел постигане на по-добро представяне състава на активите и пасивите на дружеството, неговата дейност и резултатите от нея.

2.4 Отчетна валута

Функционалната валута на дружеството е Българския лев. Дружеството използва българския лев (BGN) като отчетна валута.

III. Дълготрайни материални активи

Материалните активи в дружеството се класифицират като дълготрайни, когато имат стойностен праг над 700 лева, използват се за доставката на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели и когато се очаква да бъдат използвани през повече от един отчетен период. Активите, които имат стойност по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване, независимо от това че са дълготрайни, в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Първоначално всеки дълготраен актив се оценява при придобиването му по цена на придобиване, определена в съответствие с изискванията на СС 16.

Последващите разходи по дълготрайните материални активи се отчитат в увеличение на балансовата стойност на тези активи, когато е вероятно предприятието да придобие икономически изгоди над първоначално оценената стандартна ефективност. Във всички останали случаи последващите разходи се отчитат като текущи за периода.

След първоначалното им признаване, дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и евентуалните загуби от обезценка. Цената на придобиване за закупените дълготрайни

материални активи включва покупната цена/вкл. митата и невъзстановимите данъци/ и всички преки разходи. Ръководството на дружеството счита, че тяхната преносна стойност е приблизително равна на справедливата им стойност.

По решение на ръководството на дружеството, дълготрайните материални активи, се отписват, когато не се очаква бъдеща икономическа изгода от тях.

Балансовата стойност на дълготрайните материални активи към началото и края на отчетния период по отделни групи активи е както следва:

No	Групи активи	Балансова стойност в началото на отчетния период /хил.лв./	Балансова стойност в края на отчетния период /хил.лв./
1	Земи	2 285	2 285
2	Сгради и конструкции	2 635	2 588
3	Машини и оборудване	5 775	5 475
4	Съоръжения	338	317
5	Транспортни средства	30	26
6	Други дълготрайни материални активи	26	23
7	Разходи за придобиване на ДМА	31	31
	Общо	11 120	10 745

През 2022 г. са придобити активи с отчетна стойност 372 хил.лв., отчетени в следните категории:

No	Групи активи	Отчетна стойност /хил.лв./
1	Сгради и конструкции	0
2	Машини и оборудване	370
3	Съоръжения	0
4	Транспортни средства	0
5	Други дълготрайни материални активи	2
	Общо	372

Дълготрайните материални активи се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, определен към момента на придобиване на актива. В съответствие с това се прилагат следните амортизационни норми за различните групи активи:

Сгради	1.5%
Машини, оборудване	8 %
Автомобили	8 %
Компютри, софтуер	8 %
Други	8 %

Промяна на прилагания метод за амортизация на дълготрайните активи в сравнение с предходния отчетен период не е извършен.

Дълготрайни нематериални активи

Като дълготрайни нематериални активи се отчитат тези, които отговарят на определението за нематериален актив и отговарят на критериите за отчитане на нематериални активи, формулирани в СС 38. При придобиването им дълготрайните нематериални активи се отчитат по себестойност или по цена на придобиване, която включва покупната цена/вкл. митата и невъзстановимите данъци/ и всички преки разходи. Нематериалните активи се отчитат след придобиването по себестойност или по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка. Не е извършвана обезценка на дълготрайни нематериални активи. Амортизират се по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, определен към момента на придобиване на актива. В съответствие с това се прилагат следните амортизационни норми:

Софтуер 8 %

IV. Инвестиционни имоти

Дружеството не отчита инвестиционни имоти съгласно СС 40.

V. Стоково-материални запаси

Материалните запаси при тяхната покупка са оценявани по цена на придобиване.

Оценката на потреблението им е извършвана по средно претеглена цена. В края на годината те са представени по отчетната им стойност.

Материалните запаси, придобити с представени средства като финансирания за текущата дейност, се наблюдават отделно.

Материални запаси		
Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Материали в т.ч. /нето/	294	290
Медикаменти и медицински консумативи	269	278
Постелен инвентар	6	2
Горива и смазочни материали	-	-
Работно облекло	-	-
Други материали	20	17
Общо	295	297

VI. Вземания

Като вземания, възникнали първоначално в лечебното заведение, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори. Първоначално тези вземания се оценяват по себестойност. След първоначалното признаване вземанията от клиенти и доставчици, се отчитат по себестойност. Към датата на съставяне на финансовия отчет не е правена обезценка на просрочени вземания, тъй като такива няма. Данъците за възстановяване се представят по оригиналния размер на сумата на вземането. Отсрочените данъчни активи се представят със стойност определена съгласно размера на временните разлики. Отсрочените данъци се осчетоводяват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет. За определяне на отсрочените данъци се ползват очакваните данъчни ставки, ефективни при тяхното бъдещо реализиране. Актив по отсрочени данъци се признава до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики. Отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба или загуба за периода.

Другите вземания се представят по себестойност. Като краткосрочни вземания се класифицират вземания, които са без фиксиран падеж или с фиксиран падеж и остатъчен срок по падежа до една година от датата на фиксирания отчет. Като дългосрочни се класифицират вземания, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на падежа. Разходи за бъдещи периоди са предплатените разходи, които касаят следващите отчетни периоди.

Вземания		
Вид	31.12.2022	31.12.2021 г.
Вземания от продажби в /нето/	1 811	2 234
Вземания бруто	1 811	2 234
Вземания по предоставени аванси /нето/	65	55
Вземания по предоставени аванси	65	55
Вземания по съдебни спорове /нето/	4	4
Вземания по съдебни спорове	4	4
Други вземания в т.ч. /нето/	352	102
Вземания от РЗОК за надлимитна дейност	89	89
Други краткосрочни вземания	263	13
Общо	2 232	2 395

VII. Задължения

Като задължения, възникнали първоначално в предприятието, се класифицират задължения, възникнали от директно предоставяне на материали, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори. Първоначално тези задължения и кредити се оценяват по себестойност. След първоначалното признаване задълженията към клиенти и доставчици, които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Задължения към персонала и осигурителни организации се класифицират задължения на предприятието по повод на минал труд, положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството.

Съгласно изискванията на НСФОМСП се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход непозволявани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи. Стойността на отчетените непозволявани отпуски е 133 хил.лв., а на дължимите осигуровки е 26 хил.лв.

Дружеството няма приета счетоводна политика да начислява дългосрочни доходи на персонала.

Текущи данъчни задължения са задълженията на предприятието във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Представени са по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

Като краткосрочни се класифицират задължения, които са без фиксиран падеж или със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет. Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на падежа.

Дългосрочни задължения		
Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения към свързани предприятия в т.ч.	-	-
Други дългосрочни задължения в т.ч.	0	0
Задължение по финансов лизинг	0	0

Краткосрочни задължения		
Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения към свързани предприятия в т.ч.	296	716
Задължения по доставки	296	716
Задължения по получени аванси	374	-
Други краткосрочни задължения в т.ч.	90	87
Задължения по гаранции и депозити	51	43
Други краткосрочни задължения	39	44
Общо	760	803

Задължения свързани с персонала		
Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения към персонала	1 100	1 478
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	133	139
Задължения към осигурителни предприятия	376	460
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	26	27
Общо	1 476	1 938

VIII. Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой и пари по банкови сметки.

За целите на съставянето на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват налични пари в брой и в банки и краткосрочни, лесно обратими високоликвидни вложения, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Парични средства		
Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Парични средства в брой в т.ч.	11	7
В лева	11	7
Във валута	-	-
Парични средства в разплащателни сметки в т.ч.	2 744	2 395
В лева	2 744	2 395
Във валута	-	-
Парични еквиваленти	-	-
Блокирани парични средства	-	-
Депозити СД	-	-
Общо	2 755	2 402

IX. Собствен капитал

Собственият капитал на дружеството включва акционерния (основен) капитал; законови резерви; неразпределена печалба (респективно непокрита загуба) и текуща печалба (загуба).

Акционерният (основен) капитал се състои от обикновени акции и е представен по неговата номинална стойност, която съответства на актуалната му съдебна регистрация. Дружеството е с 94,67% държавно и 5,35% общинско участие.

Общите (задължителни) резерви и допълнителните резерви се образуват от разпределението на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон, Устава на дружеството и Решение на Общото събрание.

X. Разходи

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране на размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходите за разход за текущия период се извършва при начисляване на съответните им приходи. Дружеството е приело счетоводна политика да отчита като извънредни разходи само такива разходи, които са ясно ограничени от обичайната дейност и поради което не се очаква да се повтарят често. Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящото плащане.

Разходи за материали

Вид разход	2022 г.	2021 г.
Медикаменти	1 670	2 013
Медицински консумативи	1 896	2 023
Медицински газове	103	133
Храна за пациенти	309	293
Храна персонал (Наредба 11)	247	198
Вода, горива и енергия	1 422	1 027
Раборно облекло и постелен инвентар	16	14
Медицински инструментариум	4	9
Хигиенни материали	69	64
Канцеларски материали	64	113
Други материали	175	108
Общо	5 975	5 995

Разходи за външни услуги

Вид разход	2022 г.	2021 г.
Текущ ремонт	537	133
Медицински услуги	72	73
Опасни болнични отпадъци	55	76
Охрана	131	146
Поддръжка на оборудване и софтуер	288	209
Наети активи	4	21
Транспортни услуги	73	99
Застраховки	64	28
Телефон, интернет и пощенски услуги	34	37
Други разходи за външни услуги	99	104
Общо	1 357	926

Разходи за амортизации

Вид разход	2022 г.	2021 г.
Разходи за амортизации	718	579
дълготрайни материални активи	717	578
дълготрайни нематериални активи	1	1
Общо	718	579

Разходи за заплати и осигуровки

Разходи за:	2022 г.	2021 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	14 920	16 870
болничен персонал	14 920	16 870
Разходи за осигуровки на в т.ч.	2 482	2 696
болничен персонал	2 482	2 696
в т.ч. разходи по неизпозвани отпуски	-	12
Общо	17 402	19 578

Други разходи		
Вид разход	2022 г.	2021 г.
Разходи за командировки	3	2
Разходи представителни	6	5
Разходи за глоби и неустойки	14	3
Разходи за данъци и такси по ЗМТД	70	69
Разходи за данъци и такси по ЗКПО	1	-
Други разходи	76	42
Общо	170	121

Финансови разходи		
Вид разход	2022 г.	2021 г.
Разходи за лихви в т.ч.	1	1
по овърдрафт-заеми	1	1
по лизингови договори	-	-
Други финансови разходи	12	7
Общо	13	8

XI. Приходи

Дружеството отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности. Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи: Приходи от предоставени услуги, приходи от наеми и приходи от финансираня.

Приходите от предоставени услуги се признават в отчетния период, в който са извършени.

Приходи от наем се признава в Отчета за доходите на база на линейния метод за времето на продължителност на договора.

Като приход се признават и **правителствените и други дарения.**

Правителствените дарения се предоставят на болничното заведение във връзка с изпълнение на социалните му функции по здравеопазването. С тях се покриват разходи по дейността на дружеството - спешност, психо, фтизиатрия и ТЕЛК и допълнително за ОИБ, във връзка с епидемиологичната ситуация. Те се отчитат като финансираня за текущата дейност и се признават за приход в отчета за доходите. Получените медикаменти по централна доставка от Министерството на здравеопазването, които до края на отчетния период не са употребени и са налични, се отчитат на приход в следващите периоди. Допълнително се предоставиха и средства за инфекциозно отделение, във връзка с COVID-19.

Правителствените дарения, свързани с активи (капиталови разходи) се използват за придобиване на имоти, машини и съоръжения и за разходи по възстановяване на налични имоти, машини и съоръжения. Те се признават на приход пропорционално на начислените за съответния период амортизации на активите, придобити в резултат на дарението.